

BEWEIDING OP WATERKERINGEN IN HET GESLOTEN SEIZOEN

COMMISSIE WATERVEILIGHEID EN VAARWEGEN 30 SEPTEMBER 2026

Is het verantwoord om beweiding met schapen gedurende de gesloten periode toe te staan?

1

Waarom is een goede grasmast zo belangrijk?

2

Waarom een gesloten seizoen?

3

Wat doen andere waterschappen?

Doel: de feiten, risico's en bestuurlijke afweging begrijpelijk naast elkaar zetten.

Beeldvormend

WATERVEILIGHEID IS EEN PRIMAIRE TAAK

1

Wettelijke zorgtaak

Het waterschap draagt zorg voor het watersysteem en bescherming tegen overstromingen.

2

Beheerder van keringen

Inspecteren, onderhouden, beoordelen/toetsen en versterken.

3

Veiligheid als ondergrens

Andere belangen zijn mogelijk, zolang de waterkerende functie geborgd blijft.

De verantwoordelijkheid voor het waterschap.

DE WATERVEILIGHEIDSOPGAVE WORDT STEEDS COMPLEXER

BELASTING EN ONZEKERHEID NEMEN TOE

Zeespiegelstijging en extremer weer

Hogere rivierafvoeren, droogte en langdurig natte perioden

RUIMTE EN UITVOERBAARHEID STAAN ONDER DRUK

Ruimteclaims stapelen zich op

Woningbouw, natuur, energie en infrastructuur rond de kering

De wettelijke taak blijft gelijk, terwijl omstandigheden en belangen steeds complexer worden.

OPEN EN GESLOTEN SEIZOEN BEWEIDING

GESLOTEN

OPEN

GESLOTEN

jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec

1 april – 1 oktober

- Beweiding met schapen is mogelijk binnen de geldende regels.
- In het groeiseizoen herstelt gras.

1 oktober – 1 april

- Beweiding op primaire en regionale waterkeringen is niet toegestaan.
- Stormseizoen meer kans op hoogwater
- Kouder en natter (gras groeit en herstelt niet)

HOE ZIJN WE HIER GEKOMEN?

2019

Toetsing regionale keringen: beschadigde of verdwenen graszode; beweiding als aandachtspunt.

2020–2023

Beleidsstraject om schadelijke beweiding met dieren te stoppen.

1 jan 2024

Keur wordt Waterschapsverordening

2024–2025

Overgangsperiode: het nieuwe verbod wordt nog niet direct actief gehandhaafd.

1 okt 2025

Start actieve handhaving op beweiding in het gesloten seizoen.

5 nov 2025

AB vraagt onderzoek naar maatwerk; DB zegt onderzoek naar andere waterschappen en risico's toe.

2026

Onderzoek naar beweiding in het gesloten seizoen op de keringen.

30 sep 2026

Terugkoppeling van de onderzoeksresultaten aan de commissie.

DE GRASMAT BESCHERMT DE WATERKERING

Beschermst tegen erosie

Erosie = wegspoelen of afslijten van grond.

Weerstand tegen water

Helpt bij golven, stroming en overslaand water.

Gesloten bescherm laag

Voorkomt dat water direct op kale grond aangrijpt.

wortels houden bodem bijeen

gesloten zode

diepe doorworteling

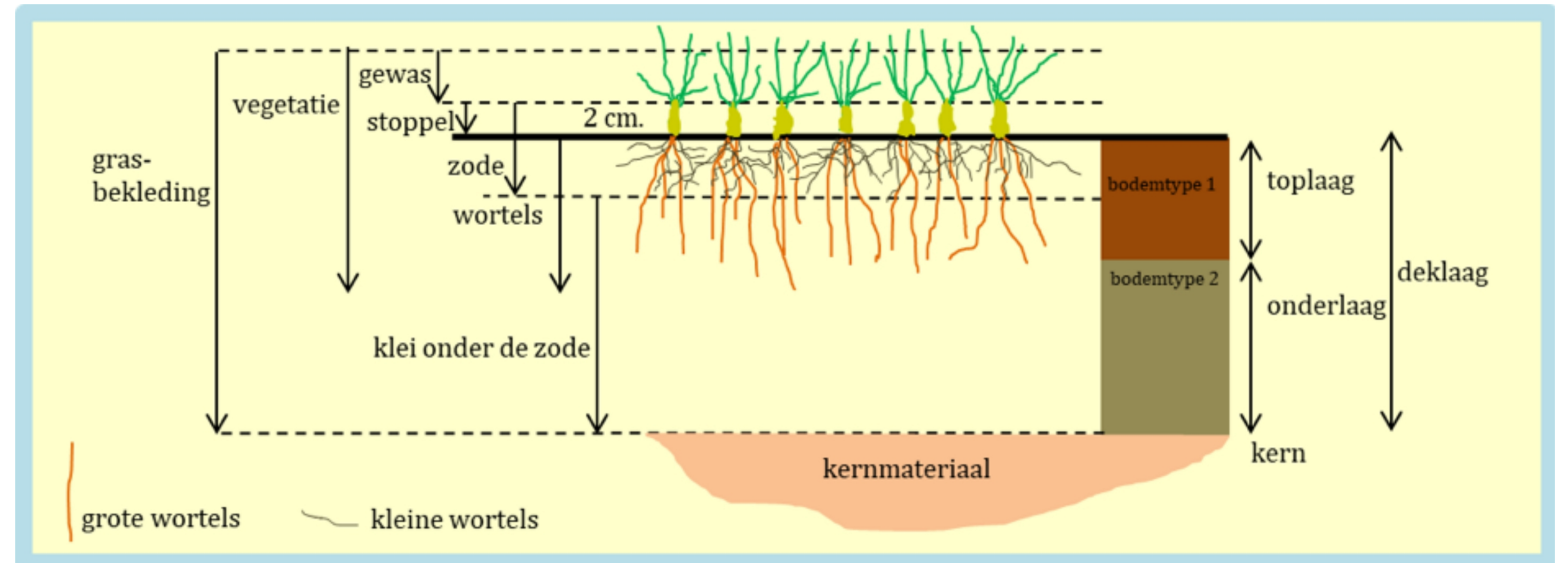
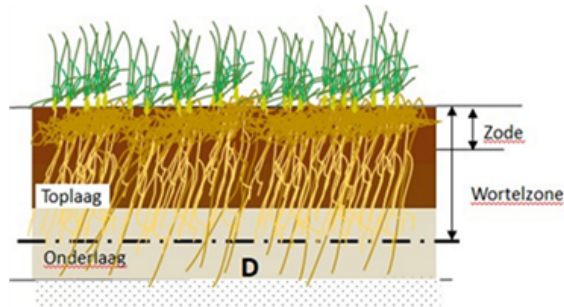
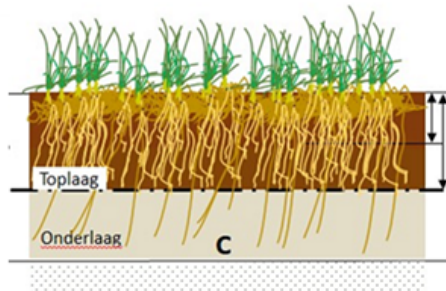
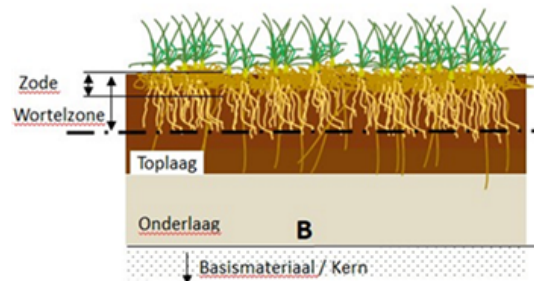
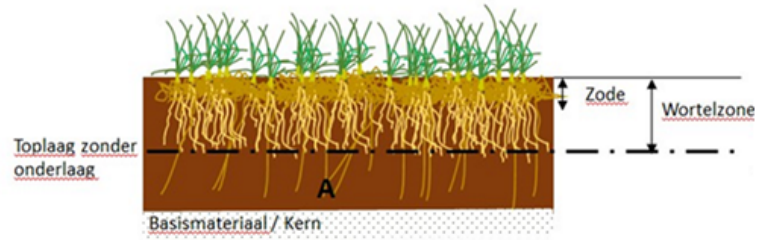

geen kale plekken

dichte grasmat

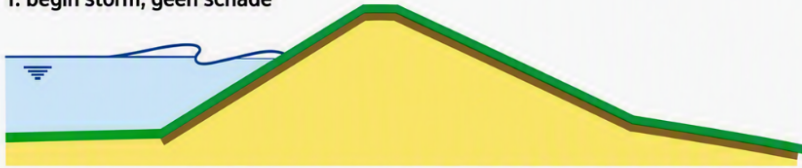
DE GRASMAT BESCHERMT DE WATERKERING

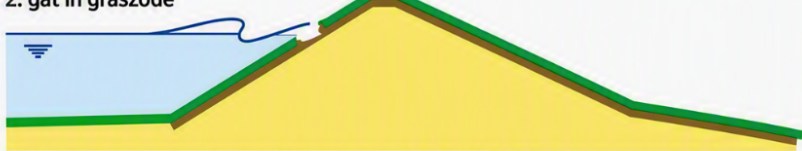
EEN WATERKERING IS MEER DAN ZAND EN KLEI

De grasmat is geen decoratie, maar een functioneel onderdeel van de waterkering.

1. begin storm; geen schade

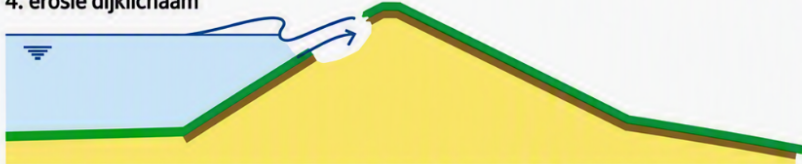
2. gat in graszode

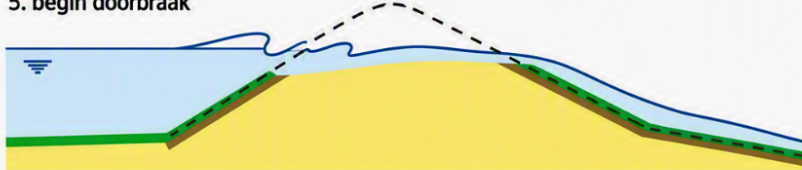
3. erosie onderlagen

4. erosie dijklichaam

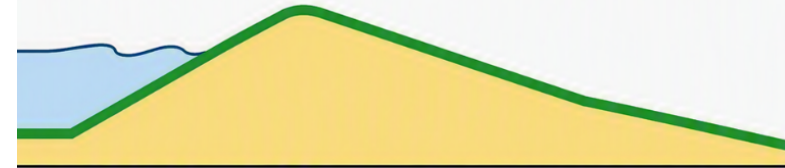

5. begin doorbraak

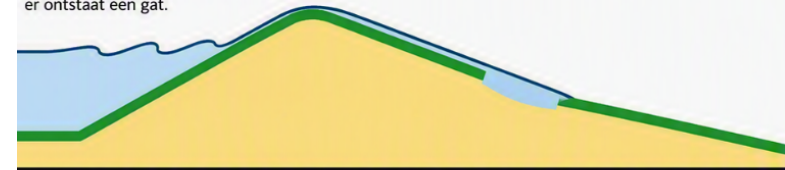
BEGIN STORM: GEEN SCHADE

De grasbekleding beschermt de dijk.

GAT IN GRASBEKLEDING

De grasbekleding raakt beschadigd, er ontstaat een gat.

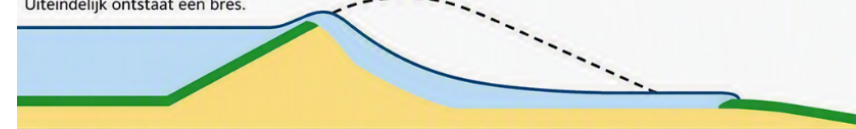
EROSIE ONDERLAGEN/DIJKLICHAAM

Water stroomt door het gat en spoelt materiaal van de onderlagen of het dijklichaam weg.

BRESGROEI

Het gat wordt groter en dieper. Uiteindelijk ontstaat een bres.

VATER DIJKLICHAAM / ONDERLAGEN GRASBEKLEDING

GRASBEKLEDING GOLFBELASTING

EXTREEM VOORBEELD VAN EFFECT JAARROND BEWEIDING OP EEN KERING

EXTREEM VOORBEELD VAN EFFECT JAARROND BEWEIDEN OP EEN KERING

EXTREEM VOORBEELD VAN EFFECT JAARROND SCHAPEN OP EEN KERING

WAAROM JUIST EEN GESLOTEN SEIZOEN?

1

Meer kans op hoge waterstanden

De kering kan zwaarder worden belast.

2

Nattere bodem

De bodem draagt minder en vervormt sneller.

3

Minder groei en herstel

Open plekken blijven aanwezig.

De datum is een grens. De reden is de combinatie van waterbelasting, bodem en beperkt herstel.

DE VEILIGHEIDSMARGE IS IN HET GESLOTEN SEIZOEN HET KLEINST

BELASTING OP DE KERING

neemt toe

Meer kans op storm en hoogwater

Natte bodem draagt minder en vervormt sneller

HERSTELVERMOGEN VAN DE GRASMAT

neemt af

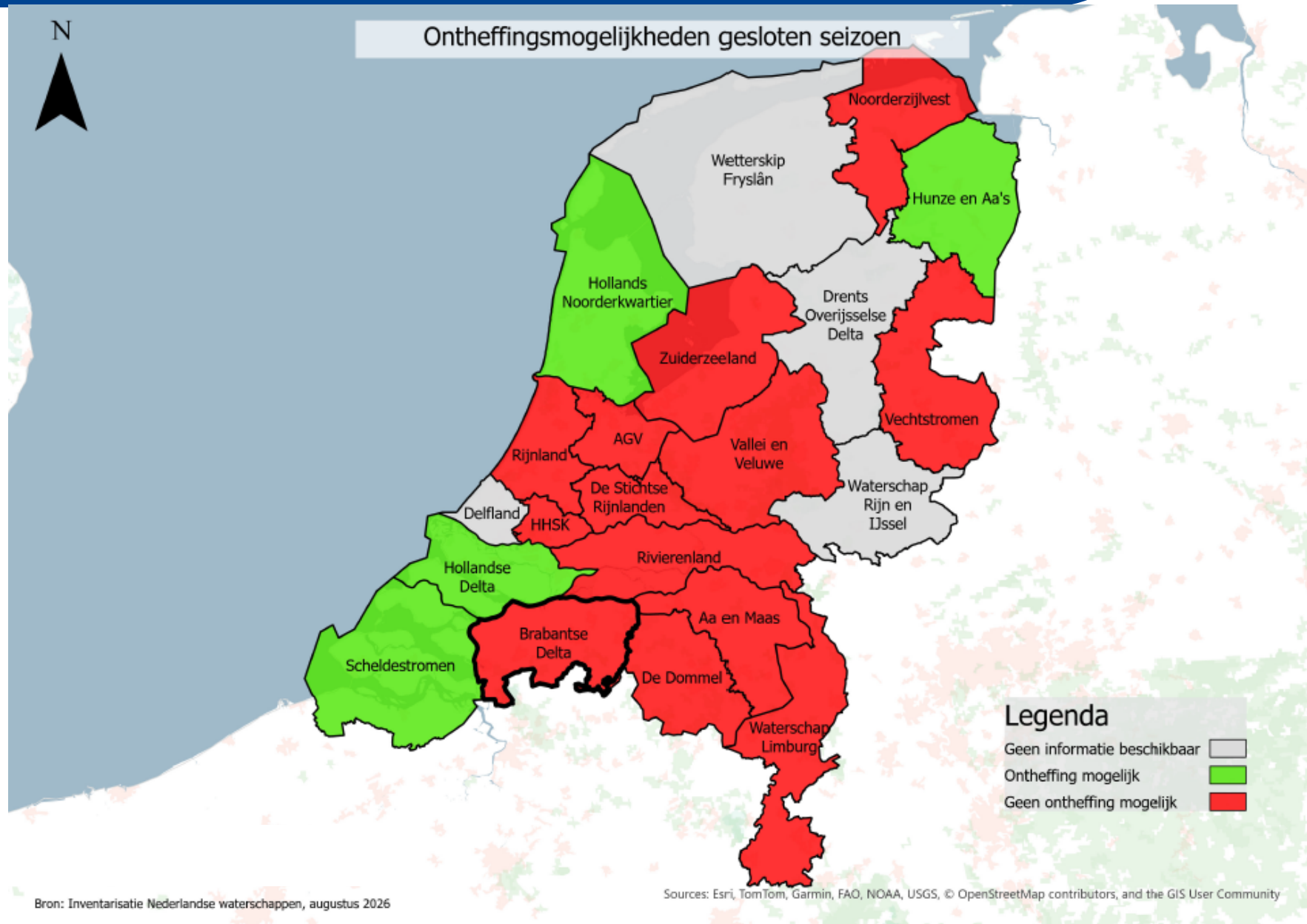
Grasgroei valt stil

Doorworteling en herstel duren langer bij lage temperatuur

Het gesloten seizoen voorkomt extra schade juist wanneer de reserve het kleinst is.

GESLOTEN SEIZOEN BIJ ANDERE WATERSCHAPPEN

Gesloten, gezonde grasmatt

Beweiding kan een beheervorm zijn bij korte duur, actieve sturing en passende begrazingsdruk.

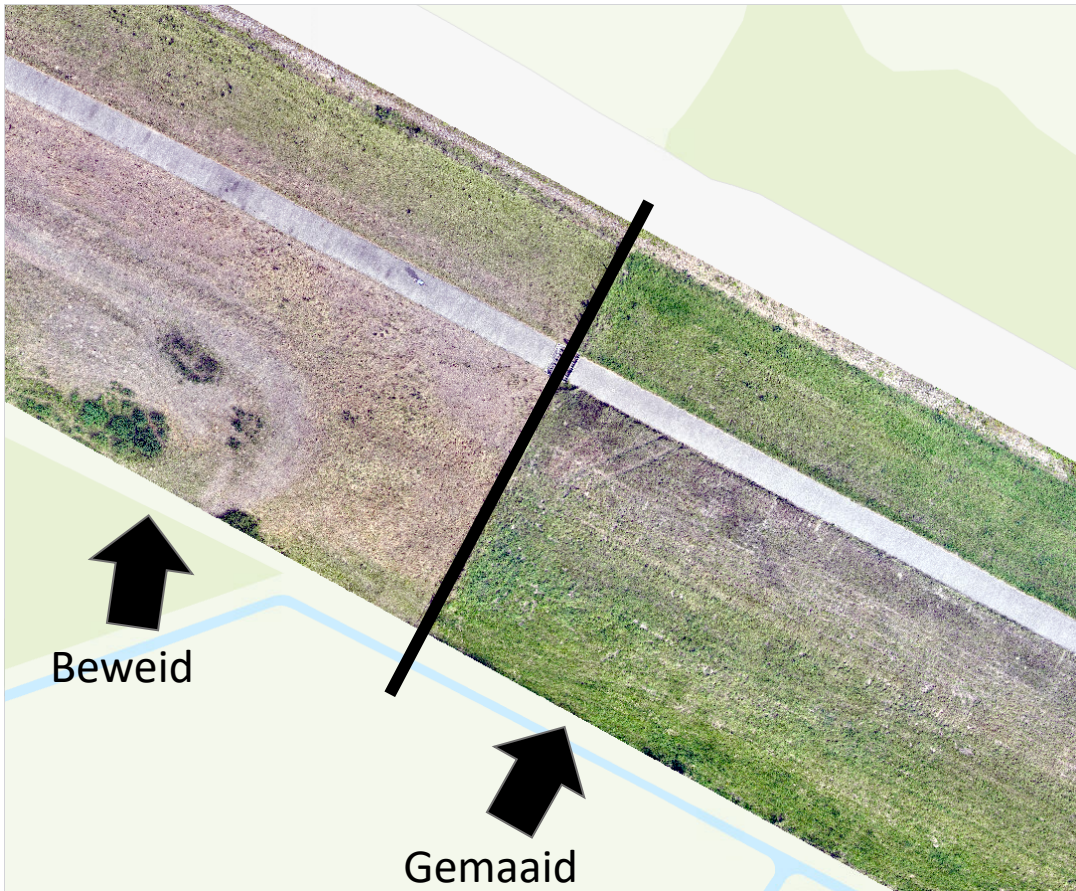

Kale plekken en schapenpaden

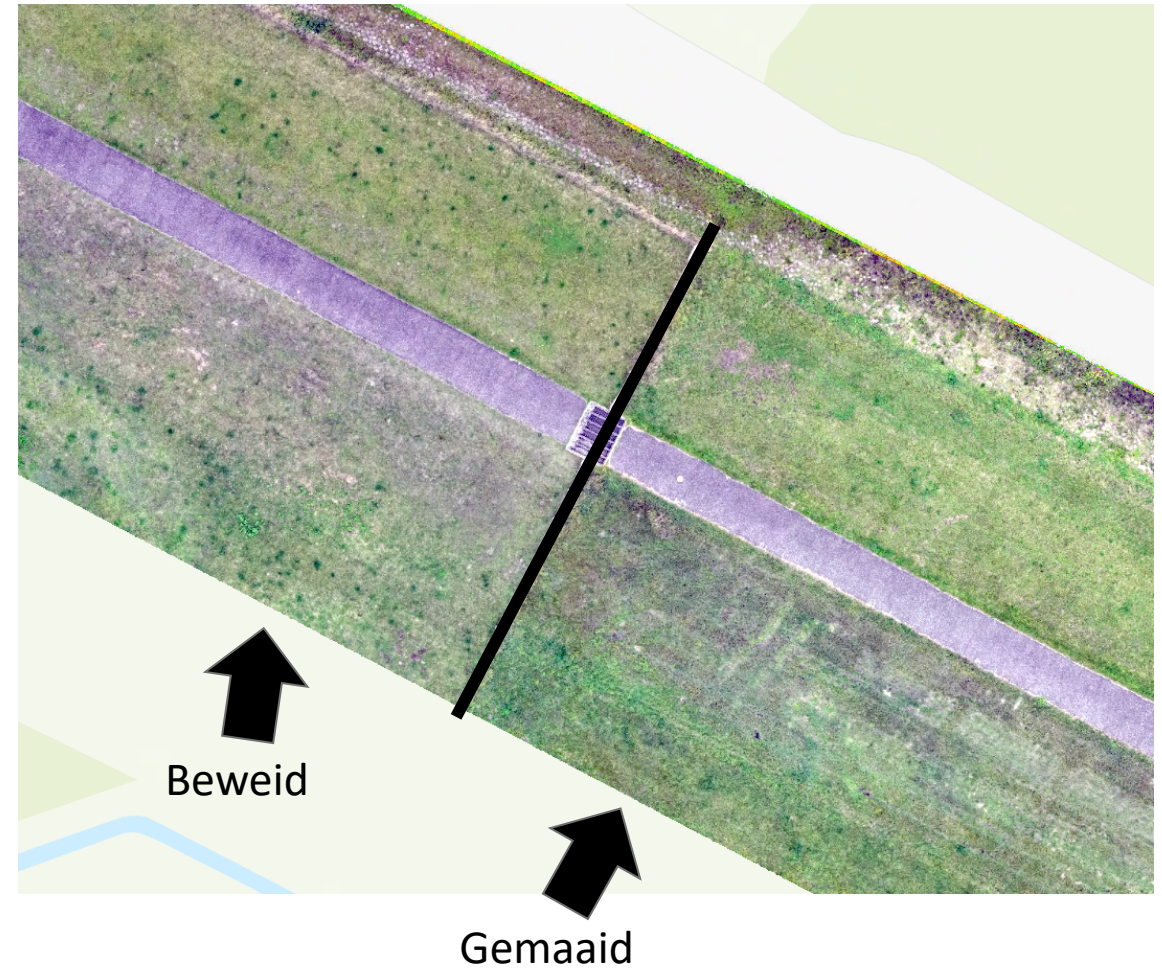
Schade ontstaat vooral door vertrapping, vaste looplijnen en concentratie rond voer-, water- en rustplekken.

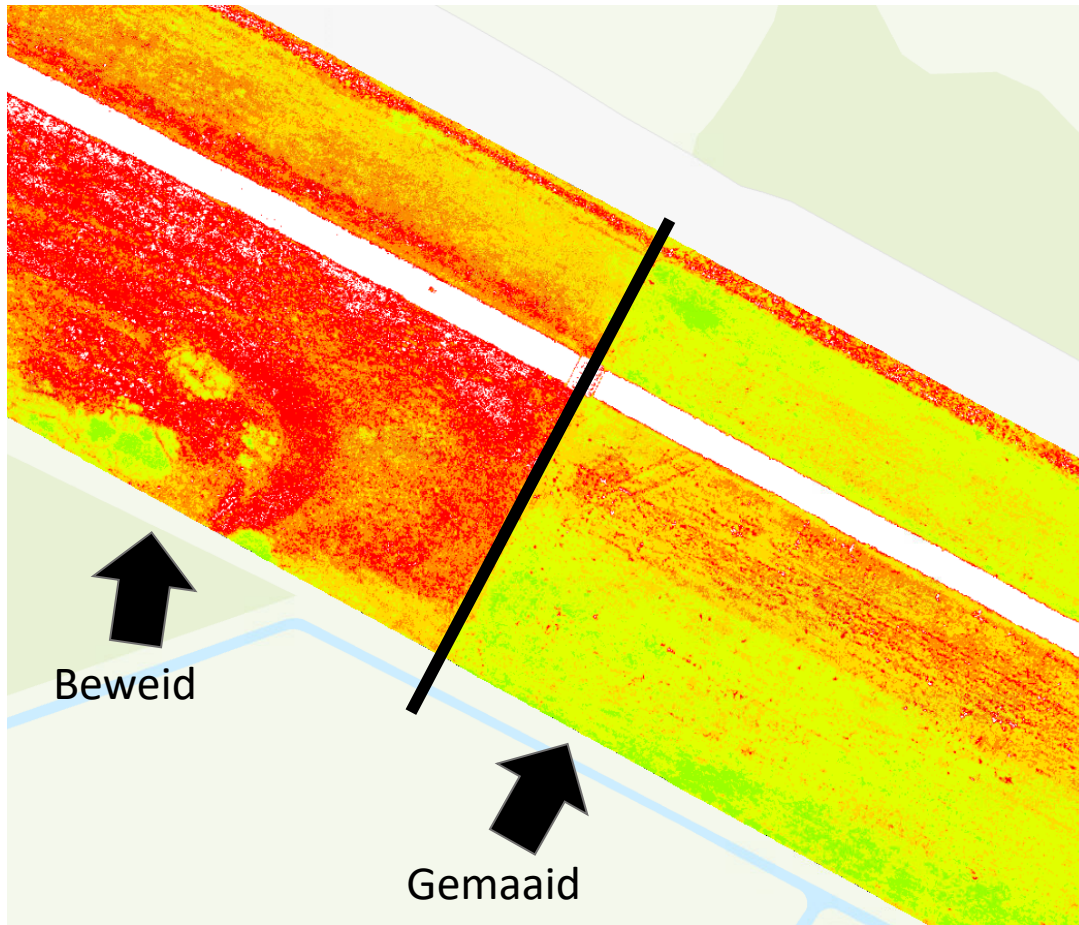
Augustus 2025

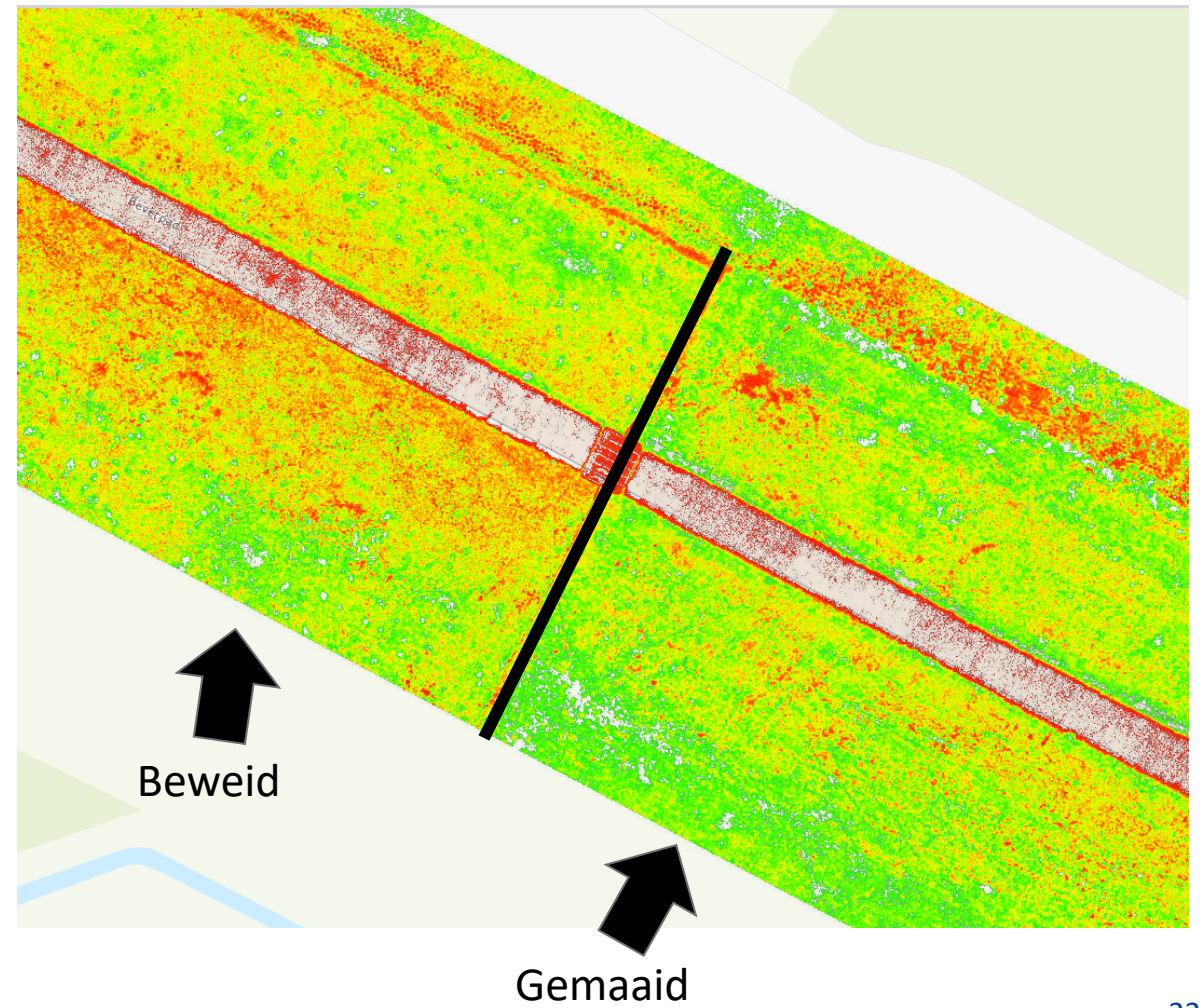
Oktober 2025

Augustus 2025

Oktober 2025

1

De grasmatt is een functioneel onderdeel van de waterkering.

2

Het gesloten seizoen beschermt tijdens meer belasting, nattere bodem en minder herstel.

3

De primaire taak van het waterschap is waterveiligheid

Argumenten voor flexibiliteit

- Natuur volgt niet exact de kalender.
- Gebruikers krijgen meer ruimte.

Argumenten voor behoud huidige lijn

- Waterveiligheid is de primaire functie.
- Schade herstelt in het gesloten seizoen niet.
- Omstandigheden kunnen snel veranderen.
- Objectieve grenswaarden en continu toezicht ontbreken deels.
- **Meer flexibiliteit betekent meer inzet en meer risico.**

Advies: handhaaf het generieke verbod van 1 oktober tot 1 april.